

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL
ZA SOCIJALNU POLITIKU I MLADE

KLASA: 406-01/15-04/92
URBROJ: 2170/1-10/04-16-11
Rijeka, 29. lipanj 2016.

INFORMACIJA O REALIZACIJI PROJEKTA MULTIFUNKCIONALNI DRUŠTVENI DOM ZA MLADE U GOMIRJU

Pročelnica:
Dragica Marač
Dragica Marač, mag.psych.

Materijal pripremio:

Daniel Trošić, dipl.oec.

Trošić

I. OBRAZLOŽENJE

Multifunkcionalni društveni dom za mlade u Gomirju predstavlja jedinstveni društvenopoduzetnički projekt na razini RH koji će biti jasan pokazatelj da je moguće iskoristiti komparativne prednosti lokalne zajednice i pritom osigurati uravnotežen održivi razvoj kako bi se doprinijelo ostvarenju društvenih, ekoloških i ekonomskim ciljeva (model trostruke bilance).

Društveno poduzetništvo najlakše je definirati kao poveznicu između privatnog i društvenog sektora putem koje se primjenom poduzetničkih načela, preuzimanjem rizika i odgovornosti poduzimaju konkretne aktivnosti sa ciljem unapređenja kvalitete življenja i održivog razvoja. Jedna od posebnosti društvenog poduzetništva je da se za razliku od komercijalnog poduzetništva, profit koji se ostvaruje reinvestira ulaganjem u zajednicu ili se koristi za provedbu ostalih programa i ciljeva koji doprinose poboljšanju uvjeta življenja, očuvanju okoliša i održivom razvoju.

Ideja Multifunkcionalnog društvenog doma za mlade u Gomirju svoje prve obrise dobila je na ciklusu radionica iz društvenog poduzetništva koji je organizirao Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade za ključne dionike u lokalnoj zajednici. Na radionicama je kroz analizu vlastitih potencijala dionika, društvenih izazova, te mogućnosti i prijatni u okruženju osmišljen niz kvalitetnih društvenopoduzetničkih projekata od kojih je Multifunkcionalni društveni dom bio posebno zanimljiv jer je u sebi objedinio sve bitne karakteristike uspješnog društvenopoduzetničkog pothvata, usmjeravajući svoje aktivnosti na područje Gorskog kotara.

Bitno je istaknuti da se projekt Multifunkcionalnog doma za mlade u Gomirju u potpunosti uklapa u koncept društvenog poduzetnika kako ga je definirala Inicijativa za društveno poslovanje (Social Business Initiative) Europske komisije jer:

- ima primarni cilj društveni utjecaj, a ne generiranje dobiti za vlasnike,
- djeluje na način da pruža usluge na tržištu na poduzetnički i inovativan način te koristi ostvarenu dobit primarno za ispunjavanje društvenih ciljeva,
- način upravljanja poduzetničkim subjektom je otvorenog tipa te uključuje zaposlenike, korisnike i ostale dionike na koje utječe gospodarska aktivnost poduzetnika.

Jedinstveni element u projektu je njegova multifunkcionalnost koja se bazira na diverzificiranosti poslovanja čime se minimiziraju tržišni rizici, povećava kapacitet zarađivanja i omogućuje zadovoljavanje većeg broja društvenih potreba u lokalnoj zajednici. Aktivnosti multifunkcionalnog doma za mlade moguće je svrstati u 4 različite grupe: **a)** smještajne i ugostiteljske aktivnosti, **b)** socijalne usluge izvaninstitucijske skrbi i socijalne integracije, **c)** aktivnosti Europskog volonterskog centra i **d)** aktivnosti Ureda za mlade PGŽ (informiranje, edukacija i zapošljavanje).

a) Smještajne i ugostiteljske aktivnosti

Društveni dom za mlade raspolagati će sa 32 ležaja u hostelskom smještaju i restoranom kapaciteta 50 mjesta. Popunjavanje kapaciteta bazirati će se na iskorištavanju onih turističkih niša u kojima postoje jasno vidljive komparativne prednosti kao što su tradicionalna goranska gastronomska ponuda, sakralni objekti, branje šumskih plodova, staze za planinarenje i netaknuta priroda. Uzevši u obzir godišnji rast broja ekološki osviještenih turista koji su u potrazi za „zelenim“ eko hotelima, te činjenicu da u Republici Hrvatskoj postoji nedovoljan broj takvih smještajni objekata, popunjenost smještajnih kapaciteta ne bi trebala biti upitna.

Zeleni eko hoteli teže korištenju štednih i LED rasvjetnih tijela, implementiraju sustave upravljanja energijom, koriste senzore pokreta za regulaciju rasvjete u prostorijama, smanjuju korištenje štetnih kemikalija i turistima omogućuju pravi gastronomski eko doživljaj na koji se oslanja niz fakultativa (npr. rad na eko farmi). U takvim objektima ostvaruju se znatne uštede energije i energenata, te se stvara jedinstvena marketinška prednost na tržištu.

Popunjenost smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta osigurati će se i sudjelovanjem u programima volontiranja putem Europske volonterske mreže, gdje će se volonteri iz raznih zemalja Europske Unije upoznati sa kulturnim i prirodnim posebnostima Gorskog kotara.

Kako bi se klasična smještajna i ugostiteljska ponuda vrijednosti dodatno unaprijedila dodavanjem modernih turističkih elemenata, Društveni dom će djelovati kao prvi difuzni hotel na području Gorskog kotara. Na taj način omogućiti će se povezivanje domaćinstava i OPG-a sa šireg područja Gorskog kotara kako bi se tržištu ponudio unikatan turistički proizvod. Difuzni turistički model u praksi se pokazao kao iznimno efikasan u povezivanju svih ključnih dionika kako bi se krajnjem korisniku turističkog aranžmana omogućio što potpuniji doživljaj destinacije. Bitno je naglasiti da je dodatna prednost difuznog modela što se njime omogućuje racionalizacija troškova poslovanja (objedinjena nabava) i povećanje efikasnosti poslovanja domaćinstava i OPG-a (putem centralne recepcije koja će se nalaziti u objektu Društvenog doma organizirati će se sve pomoćne poslovne funkcije kao što su marketing, osmišljavanje aranžmana i njihova prodaja, nabava i dr.).

Osim navedenog, putem difuznog modela poslovanja uspostaviti će se i kvalitetan sustav kategorizacije i standardizacije kako bi se omogućilo da svaki pojedini turist dobije što kvalitetniju turističku uslugu. U kasnijoj fazi razvoja ove grupe aktivnosti predviđena je izgradnja eko-sela u blizini objekta Društvenog doma kojeg će činiti drvene energetske samoodržive mobilne kapsule koje se mogu instalirati na razne podloge. Takvi smještajni objekti predstavljati će pravu eko-turističku inovaciju u široj regiji.

b) Socijalne usluge izvaninstitucijske skrbi i socijalne integracije

Ova grupa aktivnosti bazira se na socijalnoj usluzi pod nazivom „Pomoć u kući“ koja obuhvaća organiziranje prehrane (dostava gotovih obroka u kuću), obavljanje kućanskih poslova i zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba. Usluga se može pružati korisnicima socijalne skrbi kojima je pravo na pomoć u kući utvrđeno rješenjem centra za socijalnu skrb ali i građanima koji uslugu plaćaju sami na temelju ugovora koji će potpisati sa Društvenim domom. Analizom podataka sa terena utvrđeno je da se na širem području Grada Vrbovskog trenutno nalazi 132 korisnika pomoći u kući, a uz pretpostavku osiguravanja kvalitetnih eko obroka po prihvatljivim cijenama, taj broj je moguće znatno povećati. Spajanjem turističkih aranžmana koji će se bazirati na sezonskom branju šumskih plodova i radu na eko farmi sa gastronomijom (tečaj kuhanja tradicionalnih goranskih jela i spravljanja slastica) moguće je osigurati kvalitetne cjelovite obroke koji će se dostavljati korisnicima usluge pomoći u kući. Takvo logično povezivanje procesa utjecati će na smanjenje operativnih troškova, dok će doprinositi povećanju operativnih prihoda. Dodatna vrijednost aktivnosti izvaninstitucijske skrbi je preveniranje institucionalizacije starijih osoba čime se direktno utječe na njihovu kvalitetu života, a ujedno se rasterećuju kapaciteti domova za starije osobe kako bi se omogućilo da u njih budu smješteni korisnici onih stupnjeva usluge koji zahtijevaju potpuni nadzor stručnog osoblja.

c) Aktivnosti Europskog volonterskog centra

Društveni dom u Gomirju uključiti će se u aktivnosti Europske volonterske službe koja predstavlja poseban dio Erasmus+ programa Europske komisije. Volonterima u dobi od 17 do 30 godina putem Europske volonterske službe omogućuje se sudjelovanje u dugoročnom međunarodnom projektu u nekoj od zemalja Europske Unije, u trajanju od 2 mjeseca do godine dana, kao i u kratkoročnim projektima u trajanju od 2 tjedna do 2 mjeseca. Volonterima su pokriveni troškovi koji se odnose na putovanje, hranu, smještaj, zdravstveno osiguranje, te džeparac čiji iznos ovisi o državi volontiranja. Svakom volonteru osiguran je tečaj lokalnog jezika i sudjelovanje u treninzima koji pripremaju volontera na sudjelovanje u volonterskoj službi.

Volontere će se angažirati na svim poslovima Multifunkcionalnog društvenog doma kako bi stekli vrijedna turistička znanja i iskustvo, upoznali se sa županijskim smjernicama u području socijalne politike i mladih, te doprinijeli razvoju lokalne zajednice.

Europski volonterski centar koji će djelovati unutar Društvenog doma biti će zadužen i za organizaciju tematskih seminara za sudionike iz zemalja članica Europske unije koji su financirani putem Erasmus+ programa.

Seminari će biti otvoreni za sudionike koji rade sa mladima kao i za one koji su aktivni u području društvenog poduzetništva i socijalnih inovacija. Objekt Multifunkcionalnog društvenog doma u Gomirju predstavlja idealnu lokaciju za provedbu takvih višednevnih seminara koji će osigurati popunjenost ne samo smještajnih kapaciteta društvenog doma nego i svih partnera uključenih u difuzni smještajni model. Kako bi se omogućila sva potrebna infrastruktura za provedbu takvih edukativnih programa u idejnom projektu su planirane 4 učionice koje će biti opremljene sa svom potrebnom informacijskom i komunikacijskom opremom.

d) Aktivnosti Ureda za mlade PGŽ

Ured za mlade PGŽ je inovativan projekt razvoja infrastrukturnog okvira za provođenje politika za mlade, te njihovo zapošljavanje i samozapošljavanje putem zadrugarstva i društvenog poduzetništva. Ured se bazira na mreži informativno-edukativnih punktova koji su zamišljeni kao okupljališta mladih kako bi se putem praktičnih edukacija, širenjem kvalitetnih pravovremenih informacija i povezivanjem svih ključnih dionika stvorili kvalitetni temelji za razvoj lokalne zajednice na načelima održivog razvoja, a u čijem će središtu biti kreativne mlade osobe.

Do sada je otvoren punkt koji je smješten u Gradu Rijeci, a svojim aktivnostima pokriva područje Rijeke i riječkog prstena, te punkt koji se nalazi u Općini Lovran, a usmjeren je na cjelokupno područje Liburnije. Do kraja godine je predviđeno otvaranje punktova koji će svojim radom pokrivati područje kvarnerskih otoka i Gorskog kotara.

Unutar Multifunkcionalnog društvenog doma za mlade u Gomirju planirano je otvaranje jedinstvenog punkta kojim će se mladima omogućiti višednevni boravak u prekrasnoj eko zoni gdje će imati priliku razmijeniti iskustva, steći praktična znanja i vještine kako bi mogli osmisliti kvalitetne društvenopoduzetničke ideje, te sklopiti vrijedna partnerstva kako bi se osmišljene ideje mogle pretvoriti u uspješne društvenopoduzetničke pothvate.

Osim navedenog, u objektu Društvenog doma organizirati će se i razni tematski kampovi za djecu. Na taj način će se roditeljima djece iz urbanih zona omogućiti da njihova djeca provedu dio praznika u prekrasnom zelenom ambijentu, a volonteri Europske volonterske službe će biti zaduženi za podučavanje stranih jezika.

Pri osmišljavanju poslovnog modela za Društveni dom u Gomirju osim snažnog naglaska na društvenom poduzetništvu, odlučeno je da bi se najveći učinci stvorili ako se osmisle i povežu grupe djelatnosti koje će tvoriti logičku cjelinu kako bi se minimizirao tržišni rizik. Bitno je napomenuti da u takvom poslovnom planiranju dolazi do povezivanja procesa po principu „spojenih posuda“ kako bi se omogućilo da output jednog procesa postane input drugog. Takva logika planiranja znatno smanjuje operativne rashode i osigurava održivost poslovanja.

Na primjeru Društvenog doma za mlade u Gomirju takva zakonitost u planiranju vidljiva je u svim djelatnostima pa se tako volonteri Europske volonterske službe koriste kao predavači stranih jezika i stručno osoblje u Kampu za djecu, dok turisti koji koriste gastronomski turistički aranžman postaju pomoćno osoblje u kuhinji za pripremanje obroka koji će se dostavljati u kuće korisnika usluge Pomoći u kući. Osim logičko povezanih poslovnih procesa promišljalo se i o uvođenju modernih turističkih modela poput difuznog hotela, kojim će se osigurati povećanje smještajnih kapaciteta i uvođenje standarda kvalitete pružanja turističkih usluga.

Kako bi se od prvobitne ideje započelo sa pripremnim radnjama vezanim za realizaciju projekta, održan je niz sastanaka na kojima se raspravljalo o ključnim dijelovima projekta s naglaskom na pronalaženje adekvatne lokacije i osmišljavanja međusobno povezanih grupa aktivnosti koje se baziraju na društvenopoduzetničkim načelima poslovanja.

Na održanim sastancima dogovoreni su svi bitni detalji vezani za poslovni model Multifunkcionalnog društvenog doma, te se je donijela odluka o odabiru Radničkog doma u Gomirju kao adekvatnog prostora za budući multifunkcionalni društveni dom. Uzevši u obzir prostorni kapacitet potreban za provedbu budućih aktivnosti društvenog doma, te mogućnost rekonstrukcije i nadogradnje postojećeg objekta umjesto izgradnje potpuno novog, Radnički dom u Gomirju pokazao se kao idealna lokacija za provedbu projekta.

Upravni odjel za socijalnu politiku i mlade je nakon dogovora sa ključnim dionicima o svim bitnim detaljima projekta započeo pripreme radnje za njegovu realizaciju pa je tako:

- 1. izrađeno idejno rješenje rekonstrukcije Radničkog doma u Gomirju** koje se sastoji od arhitektonskog, termotehničkog, elektrotehničkog i hidroinstalacijskog projekta, te elaborata zaštite od požara. Rekonstruirana površina objekta koji će se sastojati od prizemlja, polukata i prvog kata iznosit će oko 800 m², a sačinjavat će ju: 7 dvokrevetnih soba, 6 trokrevetnih soba, kuhinja s pomoćnim prostorima, restoran, 4 učionice, ured voditelja, dnevni boravak, servisne prostorije, recepcijski pultovi, sanitarni čvorovi, uređen okolišni prostor s parkirnim mjestima, terasom, zelenim površinama i prostorima za nastavu na otvorenom. Svi prostori će biti u potpunosti prilagođeni za osobe s invaliditetom.
- 2. izrađena procjena financijske isplativosti i održivosti** iz koje se može jasno zaključiti da projekt ima sva obilježja društvenog poduzetništva, te je po svim osobitostima sukladan sa strateškim dokumentima različitih razina i razvojnim ciljevima uže i šire društvene zajednice, a posebno doprinosi razvoju Gorskog kotara. Osim navedenog pomoću metoda financijske analize dobiveni su rezultati koji ukazuju na visoku financijsku isplativost projekta, potencijal za širenje i razvoj, kao i na visoku razinu sigurnosti i samoodrživosti.

3. Uspješno se privodi kraju dogovor sa Hrvatskim šumama vezano za davanje objekta Radničkog doma u Gomirju u dugoročni najam Primorsko-goranskoj županiji.

4. izrađen glavni i izvedbeni projekt rekonstrukcije društvenog doma za mlade u Gomirju.

Uzevši u obzir djelatnosti Multifunkcionalnog društvenog doma za mlade u Gomirju, komparativne prednosti na razini lokalnih zajednica, ključne dionike koje je potrebno povezati i koordinirati, te mogućnosti povlačenja sredstava iz EU fondova, kao logičan organizacijski oblik nameće se ustanova za razvoj društvenog poduzetništva. Takva ustanova bi bila jedinstvena ne samo na području Republike Hrvatske već na području šire regije, te bi zbog svoje prepoznatljivosti bila idealna za studijske posjete grupa iz RH i inozemstva.

Primorsko-goranska županija bi osnivanjem Ustanove za razvoj društvenog poduzetništva dala jasan signal široj javnosti da je potrebno aktivnije promišljati o regionalnom razvoju koji će biti usmjeren na zadovoljavanje društvenih, ekoloških i ekonomskim ciljeva kako bi se trajno sačuvala vrijedna kulturna i prirodna dobra.

II. PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Slijedom navedenog predlaže se Županu Primorsko-goranske županije da donese zaključak u tekstu kako slijedi:

Na temelju članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije ("Službene novine PGŽ" broj 23/09, 9/13 i 25/13 - pročišćeni tekst) i članka 25. stavka 1. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije („Službene novine PGŽ" broj 23/14, 16/15 i 3/16), Župan Primorsko-goranske županije dana _____ 2016. godine, donio je

ZAKLJUČAK

Prihvća se informacija o realizaciji projekta Multifunkcionalni društveni dom za mlade u Gomirju, te se prosljeđuje Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje